

Використання діяльнісного підходу у підготовці майбутніх соціальних педагогів до співпраці з недержавними організаціями

Підготовку фахівців соціальної сфери все частіше здійснюють виходячи з положень провідних наукових підходів. Одним із таких, що дозволяє підгодовувати компетентного та конкурентоспроможного спеціаліста, є діяльнісний підхід. Згідно цього підходу, діяльність визнається основою, засобом і вирішальною умовою розвитку особистості.

Провідною діяльністю соціального педагога є соціально-педагогічна діяльність, яка характеризується свідомим вибором мети, творчим пошуком шляхів та засобів її досягнення в рамках існуючих можливостей. На етапі фахової підготовки основною діяльністю майбутніх соціальних педагогів є оволодіння теоретичними знаннями та практичними вміннями, які дозволять йому ефективно діяти в обраній сфері в майбутньому. Відповідно, майбутні фахівці вивчають курс профільних дисциплін та залучаються до виконання професійної діяльності – волонтерської роботи, проходження різних видів практик в закладах, які передбачають необхідність проведення в них соціально-педагогічної роботи.

Метою проходження майбутніми соціальними педагогами практики є усвідомлення ними ролі соціального педагога як активного учасника виховного процесу, ознайомлення з різними категоріями дітей та молоді, які потребують соціально-педагогічної допомоги та підтримки, аналіз основних проблем, які виникають у виховному процесі, проведення виховних заходів за змодельованими проектами.

Залучення соціальних педагогів до виконання професійної діяльності під час практики дозволяє поглибити та закріпити знання, виробити навички та вміння, необхідні для навчально-виховної діяльності, обирати форми, методи, технології організації виховного процесу та інших видів соціально-педагогічної

роботи, розвинути навички планування та організації своєї діяльності, налагодження партнерських взаємовідносин з різними категоріями клієнтів та установами й організаціями.

Працюючи за фахом, соціальний педагог реалізує професійні функції, які пов'язані з напрямками його роботи та мають свою специфіку, залежно від сфери діяльності соціального педагога. Однією з таких сфер є система недержавних організацій, які так само, як і соціальний педагог, орієнтовані на вирішення суспільних проблем, сприяння становленню особистості як громадянина, побудову громадянського суспільства тощо. Серед функцій, які реалізує соціальний педагог в недержавній організації, ми виділили комунікативну, організаторську, прогностичну, охоронно-захисну, попереджувально-профілактичну, корекційно-реабілітаційну, соціально-терапевтичну, дослідницьку, власне педагогічну, психологічну, соціально-медичну, посередницьку та морально-гуманістичну.

В межах недержавної організації специфіка цих функцій соціального педагога полягає в тому, що він виконує їх спільно з представниками відповідної організації. Разом з ними проводиться налагодження взаємодії з організаціями-партнерами, спонсорами, планується та координується робота над проектами та повсякденними завданнями, прогнозуються результати спільної діяльності, оцінюються переваги та недоліки обраних стратегій, здійснюються заходи щодо профілактики та корекції негативних явищ, правового захисту прав та інтересів, надання психолого-педагогічної допомоги членам та клієнтам організації, орієнтація членів недержавної організації на дотримання важливих принципів гуманізму, людяності, моральності тощо.

Отже, діяльнісний підхід дозволяє визначити провідні види діяльності фахівців соціально-педагогічної сфери та специфіку їх виконання в різних галузях, зокрема в системі недержавних організацій. Соціальні педагоги реалізують свої професійні функції та ролі відповідно до спрямованості конкретної недержавної організації, її контингенту та тих завдань, які вона перед собою ставить.

Соціально-педагогічна парадигма виховання: сутність та шляхи реалізації: Тези доповідей. – Ніжин: НДУ ім.. М. Гоголя., 2014. – 224 с.